

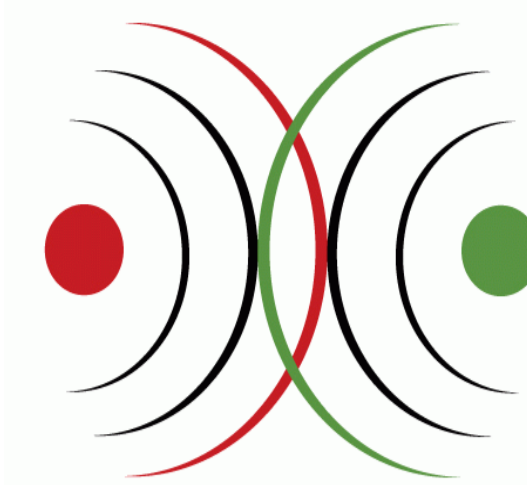
Helyesírás.hu – Nyelvtechnológiai megoldások automatikus helyesírási tanácsadó rendszerben

Miháltz Márton, Ludányi Zsófia

MTA Nyelvtudományi Intézet, Nyelvtechnológiai Kutatócsoport

{mihaltz.marton, ludanyi.zsofia}@nytud.mta.hu

helyesírás.hu
Helyesírási tanácsadó portál

0. Bevezetés

- Felhasználói kérdések hatékony kezelhetősége
  - kompromisszum: egyszerű felhasználói felület ↔ várható inputról a lehető legtöbb információt begyűjtő rendszer
  - tetszőleges szöveg bevitele, automatikus feldolgozása nem oldható meg
  - megoldás: problémakategóriák egyértelmű meghatározása → kötelező típusválasztó
- Bemeneti főkategóriák felhasználói választás → megfelelő modul hozzárendelése

• Példák:

- 1200 → ezerkétszáz v. ezerkettőszáz
- 3. → harmadik
- 3/4 → háromnegyed v. három negyed
- 3,14 → három egész tizennégy század

2. Keltezés

- Feladat: éééé-hh-nn formátumú dátumok AkH. által elfogadott írásmódjainak visszaadása + leggyakoribb toldalékolt formák
- Példák:
  - 1582. október 10.
  - 1582. október 10-én
  - 1582. október 10-e óta
  - 1582 októberében

3. Betűrendbe sorolás

- Bemenet: külön sorba írt szavak
- Klasszikus rendezési algoritmus: 2 sztring összehasonlítása karakterenként, az első különböző karakterpár összehasonlítása adja az eredményt

4. Tulajdonnevek helyesírása

- Begépelés közben prediktív megjelenítés
- Tulajdonnevek azonosítása: földrajzi név, személynév, egyéb jegyek (keresztnev, településnév stb.)

5. Elválasztás

- Felhasznált modulok:
  - huhyphn: OpenOffice/LibreOffice elválasztómodulja
  - HUMor morfológiai elemző
- Probléma: egy szóalak → többféle elválasztás (*me-gint* ~ *meg-int*) → a hunhyphen csak az egyik megoldást adja vissza
- Megoldás: HUMor → összetétel-e?, összetételi határok megjelölése | jellel

6. Helyesírás-ajánló

- Önálló szóalakok vizsgálata: helyes / helytelen + javaslatok
- Hunspell 1.3.2 + Humor

7. Különírás-egybeírás

- Környezetfüggetlen, jegystruktúrák kifejezésnyelvtan
- Szófaj, morfológiai jegyek, szótagok/összetételi tagok száma
- Lexikális jegyek: színnevek, foglalkozások, rangok, keresztnevek, népek és nyelvek nevei, rövidítések...

Példa egy szabályra:

```
id: M_EK_ANYAGNEV_1_1_1
rule: N(sem="Material", ncomparts=1) +
      N(match=".*,NOM", ncomparts=1) == N(sem='')
comment: "Az anyagnévi jelzöt, ha egyszerű szó,
egybeírjuk a nem összetett főnevekkel."
refs: AKH-115, OH-117
ex: bőr + kabát = bőrkabát, selyem + ing =
selyeming
kill: M_EK_JELOLETLEN_BIRTOKOS
```

Példa egy generált elemzési fára:

```
Input: bőr + kabát
N(sem='', ncomparts="2") : M_EK_ANYAGNEV_1_1_1
  N(wordform="bőr", stem="bőr", match="FN,NOM",
    sem=['Material'], ncomparts="1", nsylls="1") :
  0.
  N(wordform="kabát", stem="kabát", match="FN,NOM",
    sem=[], ncomparts="1", nsylls="2") : 1.
```

A kimenet:

javasolt alak: „bőrkabát”
Magyarázat:
A "bőr" főnevet és a "kabát" főnevet egybeírjuk az alábbi szabály alapján:
"Az anyagnévi jelzöt, ha egyszerű szó, egybeírjuk a nem összetett főnevekkel." (AKH-115, OH-117)

8. Összefoglalás

- Moduláris, nyelvtechnológiai eszközökkel támogatott automatikus helyesírás-támogató rendszer
- Elemzők és lexikai adatbázisok szükségszerű használata
- Felhasználói elégedettség kritikus → állandó, célzott fejlesztés igénye

1. Számnevek

- Feladat: számjegyekkel írt számok betűkkel való átírása, kommentekkel
- Egész számok, sorszámnevek, (tizedes) törtek

